

ÉTKEZÉSI ÍRÓ

Eszünk, iszunk

szöveg: Jolsvai András, fotó: Sebestyén László

Jó, most, amikor ezeket a sorokat írom, éppen megdől minden lehetséges melegrekord, negyven fok múlt Celsiusban, ilyenkor nem érvényesek az emberi együttélés normális szabályai, ilyenkor az emberek meztláb taposnak a szökőkutakban, hűtött autóbuszokban utaznak föl és alá, a nők fürdőruhában, a férfiak bermudában flangálnak, gyakran meztláb, és mindenkinek egy palack víz van a kezében. Mondom, most minden megengedett, most tényleg az életünkért küzdünk, változó eredménnyel, de az élet előbb-utóbb (például addigra, mire önök ezt az írást olvassák) csak viszszalendül a normális kerékvágásba (most csak időjárásilag közelítve a dolgokhoz), akkor tehát megint a hagyományos értékek megléte vagy hiánya kerülhet górcső alá. Akkor megint feltehetjük a kérdést, hogy merre hány méter. Ez a kis eszme-futtatás is kontinentális időjárási viszonyok között értelmezhető csak, természetesen.

Nem tudom, megfigyelték-e (én igen), hogy – miközben a dohányzást és a dohányzókat néhány röpke év alatt tökéletesen kiüldöztük – mennyire divatba jött manapság a szabad- és köztereken elkövetett evés-ivás. Pedig az ilyesmi, szerény vé-

leményem szerint, éppúgy mérgezi és ássa alá a hétköznapi életünket, mint, mondjuk, a dohányzás.

Ma már senki nem kapja fel a fejét, ha villamoson, metrón, áruházban, hivatalban szendvicset, pogácsát (burgert, hot-dogot, kebabot, kiflivéget stb.) rágszáló honfitársával találja magát szemben. Senkinek a szeme se rebben, ha egy zárt helyiségben penetráns hagymaszag terjeng, ha valaki utastársát kecsőppel borítja be (még ha véletlenül is), ha a pattogatott kukorica illata lepi be a kabátunkat. Ezt a viselkedést semmi sem indokolja. Elképzelhetetlennek tartom, hogy egy olyan nagyvárosban, mint Budapest (ahol az utcai újságárus-bódékat is kürtőskalács-áruhárra cserélték, és minden második kávéházban kínálnak valami ehető) valaki ne tudjon élvezni egyik étkeztetési helytől a másikig anélkül, hogy éhen halna. És azt sem tudom elképzelni, hogy az egyik italbolttól a másikig ne tudnánk eljutni anélkül, hogy meg ne húznánk a hónunk alatt rejtőző palackot. Nézzenek végig egyszer egy autóbuzsmegállón és rettenjenek vissza: a várakozók egyik kezében egy pet-palack, a másikban egy mobilte-

lefon. Hol az egyiket emelik a szájukhoz, hol a másikat a fülükhöz, aztán fordítva: szép új világ. Nem gondolnám, hogy az emberiség vízigénye egyetlen nemzedék alatt ily drámaian megváltozott volna – azt gondolom inkább, hogy vannak bizonyos divatok, amelyeket persze nem muszáj követnünk. Nincs kiábrándítóbb, mint mikor egy elegáns, vonzó nő előhúzza a táskájából egy műanyagflakont, és az utca közepén meghúzza. Csinálják egyszer tükör előtt, lassítva, a kedvemért, és megértik, miről beszélnek.

Ráadásul a közterületi evés-ivás a másik ember mély lenézésével jár együtt. Azt jelenti, hogy füttyölök mindenkire, azt csinálom, ami nekem tetszik. Ha éhes vagyok, eszem. Ha szomjas, iszom. Sőt, akkor is, ha nem vagyok se éhes, se szomjas, csak eszem-iszom, ott és úgy, ahogy nekem tetszik. (Gondolják el, milyen az, amikor egy hivatalnok úgy hallgatja panaszunkat, hogy közben vígan szalonnázik.)

A mozi-termek állapota külön elemzésre igényel. Néha az az érzésem, hogy rajtam kívül mindenki enni-inni jár a moziba, s csak zavarja őket a film. Pedig egy tömött multiplex tele a popkorn meg a sültkrumpli szagával, hozzá a fagiforos kólaillat: hát az igazán pokoli.

És még valamit: az étkezés bensőséges, intim dolog, melyet az ember szeretteivel, barátaival gyakorol, időt adva az élvezetnek. Köröm közül, futva, minden szembejövőnek kiszolgáltatta éppen a lényege vész el a dolognak.

Kár lenne érte. ●

